

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
z udziałem ubezpieczonego S. J.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 października 2022 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 9 grudnia 2021 r., sygn. akt III AUz 234/21,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, postanowieniem z dnia 9 grudnia 2021 r., ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 41,12 zł (pkt 1) oraz odrzucił skargę kasacyjną (pkt 2) I. Sp. z o.o. z siedzibą w G. (dalej płatnik).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, po sprawdzeniu wartości przedmiotu zaskarżenia okazało się, że w sprawie S. J. wynosi ona 41,12 zł. W takim wypadku skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w myśl art. 398² § 1 k.p.c. Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny orzekł z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Postanowienie Sądu drugiej instancji zaskarżył zażaleniem w części odrzucającej skargę kasacyjną pełnomocnik płatnika składek, podnosząc

naruszenie: (-) art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez odrzucenie skargi kasacyjnej, podczas gdy sprawa dotyczyła kwestii objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, a wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła ponad 10.000 zł.

Mając powyższe na uwadze, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyznania zwrotu kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie odnosi się do rozstrzygniętego już problemu przez Sąd Najwyższy, bowiem płatnik składek zaskarżył kilkadziesiąt orzeczeń, mocą których odrzucono jego skargi kasacyjne (zob. spośród wielu postanowienia: z dnia 14 grudnia 2021 r., II UZ 23/21, LEX nr 3275250; z dnia 11 stycznia 2022 r., II UZ 70/21, LEX nr 3305655). Z tego względu skarżącemu, jak i organowi rentowemu, znane są argumenty potwierdzające bezzasadność złożonego środka zaskarżenia. W związku z tym Sąd Najwyższy uznał za zasadne ograniczenie się do wyjaśnienia podstawowych kwestii, skoro podniesione argumenty są tożsame z uprzednio rozpoznanymi zażaleniami.

Po pierwsze, sprawa nie dotyczy obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu, skoro chodzi o umowy objęte dyspozycją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Wyznacznikiem jest decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i 477¹⁴ k.p.c.; por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601; z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831; z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286) i to jej treść kieruje spór na określone tory. Dlatego ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia. W rezultacie, kiedy spór dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, to nie obejmuje sfery podlegania ubezpieczeniom społecznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2019 r., I UK 422/18, LEX nr 3019496).

Po wtóre, dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, niezależnie od tego, czy sporne roszczenie dotyczyło ustalenia, ukształtowania, czy świadczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2021 r., I USK 16/21, LEX nr 3106017; z dnia 8 grudnia 2020 r., I UK 379/19, LEX nr 3089631). Wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł, co uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej. Oceny tej nie zmienia próba wykazania, że dana wartość jest inna i wynosi 388.798 zł, a więc skarga kasacyjna jest dopuszczalna, zwłaszcza, że płatnik złożył jedno odwołanie od decyzji organu rentowego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.) określa się odrębnie względem każdego ubezpieczonego (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 168).

Po trzecie, należy przypomnieć, że dla oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym art. 25 k.p.c. stosowany jest jedynie odpowiednio, a jego § 2 nie ma zastosowania. W rezultacie nawet brak sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w apelacji (zażaleniu), nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości podanej wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 stycznia 2017 r., I CZ 105/16, LEX nr 2224601; z dnia 8 grudnia 2016 r., I CZ 97/16, LEX nr 2188616; z dnia 6 marca 2018 r., I UZ 119/17, LEX nr 6456371).

Dokonana kontrola pozwala przyjąć, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, co obliguje do oddalenia zażalenia w myśl art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

[as]